

Skape sammenhenger og bygge broer

Evaluering av tolv For alle-prosjekter

Terje Olsen, Ingrid Kvestad og Tormod Bøe

For alle-konferansen

Stavanger 23. januar 2025

Fafo

NORCE

RKBU VEST
Regionalt kunnskapssenter
for barn og unge

Forskningsrapport

Skape sammenhenger og bygge broer

Evaluering av tolv For alle-prosjekter

Oppsummerer resultater fra tre år med følgestudier av prosjektene

Gratis nedlastbar fra Fafos nettsider

<https://www.faf.no/zoo-publikasjoner/skape-sammenheng>

Utgangspunkt

10,6 prosent av barn vokser opp i en familie med vedvarende lavinntekt

Påvirker mange sider av livet:

- Boforhold
- Utvikling
- Familierelasjoner
- Økt sårbarhet
- Sosialt nettverk
- Utdanning
- Fritidsaktiviteter

For Alle-satsningen

- Deler ut betydelige summer til prosjekter som bidrar til å forbedre oppvekstsvilkår, fritids- og aktivitetstilbud for barn og unge
- Barn og unge som lever med lavinntektsutfordringer er en særskilt utpekt målgruppe i satsningen For Alle
- Prosjektene som mottar støtte skal bidra til inkludering av barn og unge som av ulike grunner faller utenfor
Sparebankstiftelsens sekretariat

Forsknings spørsmål

- I hvilken grad treffer prosjektene barn/unge i lavinntektsfamilier?
- Gjør prosjektene en forskjell – eventuelt på hvilke måte?
- Har de samfunnsnytte?
- Har prosjektene læringspunkter som kan videreføres?

Metode

Foto: Ferenc Horvath, Unsplash Licence

- Gjentakende besøk og feltarbeid i prosjektene
- Intervjuer med ansatte og frivillige i prosjektene
- Intervjuer med deltakere, deltakende observasjon
- Intervjuer med ansatte i kommunene, samarbeidsparter, andre relevante aktører
- Spørreskjemaer til deltakere (barn, unge, foreldre)
- Spørreskjemaer til prosjektledere

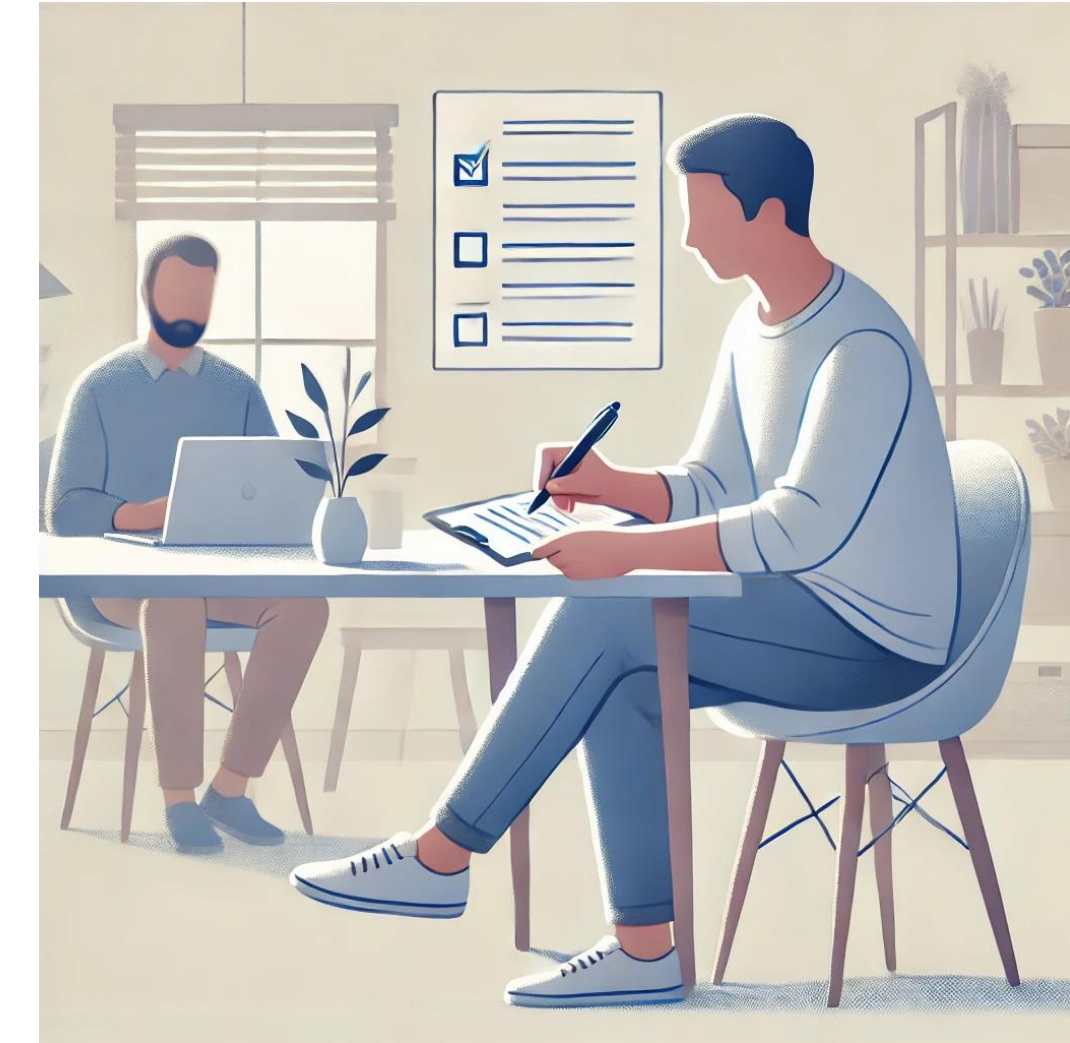
Metode - 3 tilnærminger

Feltarbeid

Intervju

Spørreskjema

Bilder fra ChatGPT

Aktivitetsguide i idretten (Vestland idrettskrets)

- Nyankomne elever med innvandrerbakgrunn skal få hjelp til å komme i kontakt med et idrettslag, sportsklubb eller et annet organisert aktivitetstilbud.
- Rettet mot nyankomne elever med innvandrerbakgrunn i som har lyst til å prøve en idrett
- Ungdom og unge voksne rekrutteres som aktivitetsguider, følger opp den enkelte som ønsker å drive en idrett.
- Brobyggere mellom den enkelte elev og idrettslaget.

Foto: David Tran, Unsplash Licence

Fedrenettverket (Stavanger kommune)

- Skal skape godt nærmiljø, trygge foreldre for trygge barn
- Rettet mot foreldre med innvandrerbakgrunn
- Bygger opp kompetanse og ressurser hos foreldre med minoritetsbakgrunn
- Skaper arenaer for gode relasjoner på tvers av bakgrunn og lokale tilbud
- Styrker foreldrene og gi trygghet til for å bli mer delaktige i eget nærmiljø og i egne barns liv

Foto: Fra prosjektets nettside

Kirkens Ungdomsprosjekt (egen stiftelse, Kristiansand)

- Forebyggende, relasjonelt arbeid for barn og unge i utsatte livssituasjoner
- Følger grupper av ungdom over tid og individuell oppfølging
- Gode opplevelser, mestring, sosialt fellesskap gjennom deltagelse i faste grupper
- Trygg voksenkontakt, myndiggjøring og inkludering
- Etablering og utprøving i Lillesand kommune

Foto: David Weland Holme (Fra prosjektets nettside.)

CVidere (Blå Kors Kristiansand)

- Jobbprosjekt for ungdom som skal gi et reelt arbeidstilbud til ungdom på ettermiddag/kveld og i sommerferien.
- Retter seg mot utsatt ungdom – i praksis ungdom med og uten sårbarheter
- Ansettes på timebasis til eks. pakkearbeid, vedproduksjon, butikkarbeid og andre mindre oppdrag
- Arbeidsledere følger eksterne oppdrag og veileder ungdommene

Foto: Fra prosjektets nettside

Frilager (egen stiftelse, Stavanger og Nord-Jæren)

Foto: Unsplash License

- Felles utstyrsbank for tur- og friluftsutstyr
- Retter mot medlemmer av organisasjoner og deltakende institusjoner
- Bredt samarbeid om deling og tilgjengeliggjøring av friluftsutstyr
- Omfattende samarbeid mellom kommuner, frivillige organisasjoner, speidergrupper og kommunale friluftsråd
- Turistforeningen, Speideren, Røde kors og mange andre

Stiftelsen Kortanes (egen stiftelse, Haugesund)

- Sosial utvidelse av arbeidsmarkedstiltak (AFT) som retter seg mot ungdom med omfattende utfordringer
- Oppfølging av den enkelte ungdom underveis i tiltaksperioden, og frivillig tilknytning videre etter at tiltaksperioden er avsluttet
- Fokus på forebygging av ensomhet og utenforskap
- Voksenkontakt, sammenkomster, bygger sosialt nettverk og venner

Foto: Fra prosjektets nettside

Alle med i Hå, tidlig innsats (Hå kommune)

Foto: Fra prosjektets nettside

- Tidlig innsats for å forebygge utenforskap
- Retter seg spesielt til barnefamilier med barn i barnehagealder (0-6 år)
- Gjenbrukslager, deler ut klær, husholdningsartikler og utstyr
- Stor andel med innvandrerbakgrunn

Prosjekt Aksept (Hjerte for Sandnes)

- Modell for oppfølging av familier som lever med konsekvenser av lavinntektsutfordringer
- Opplæringsprogram og digitalt verktøy for økt samfunnsdeltakelse blant sårbare familier
- Fem livsområder: økonomi, fritidsaktiviteter, arbeid, politisk deltakelse og frivillig innsats

Foto: Fra prosjektets nettside, Youtube

For alle Bergen (KFUK-KFUM Bergen)

Foto: Fra prosjektets nettside

- Åpne fritidstilbud, alle ukedager (13-23 år)
- Forandringshuset, mangfoldig aktivitets- og kulturtilbud rettet til unge som holder til i sentrum
- Arena for å skape samarbeid og forene krefter om ungdommene, med gratis tilbud: søm, musikk, scenekunst, data, m.m.
- Scene, møterom, kjøkken, øvingsrom, m.v.
- Samarbeid med offentlige tjenester, oppfølging, SLT, kulturinstitusjoner
- Ungdomscrew

For alle Haugesund (Røde kors Haugesund)

- Åpne fritidstilbud som når bredt ut
- Samarbeid og koordinering av fritidstilbud og tiltak til barn og unge
- Forandringshuset, Skattekammeret, Fellesverket, Ungdommens kulturhus, lokale idrettslag, lokale kulturaktiviteter, Haugesund kommune
- Tilbud hele året, inkl. i skoleferier, høstferie

Foto: Fra prosjektets nettside

For alle Kristiansand (Kristiansand kommune/ Blå Kors Kristiansand)

- Fase 1: Frifond-midler, BUA-ordning, sommerfestival
Fase 2: Røde kors Kristiansand, Kirkens ungdomsprosjekt og Blå Kors Kristiansand
- Tettere og forpliktende samarbeid om åpne møteplasser, arbeidstilbud og aktiviteter rettet mot særlig utsatte grupper av unge

Foto: Jeswin Thomas, unsplash

Kultur For alle Stavanger (Stavanger kommune)

- Skal bidra til en inkluderende kultursektor for ungdom
- Fordeler økonomisk støtte til frivillige organisasjoner som er aktive i kulturfeltet
- Skape trygge, relevante og tilgjengelige kulturaktiviteter på ungdoms premisser
- Delta i skapende, kreative aktiviteter, oppleve mestring, samhold og tilhørighet gjennom deltakelse i kunst og kultur

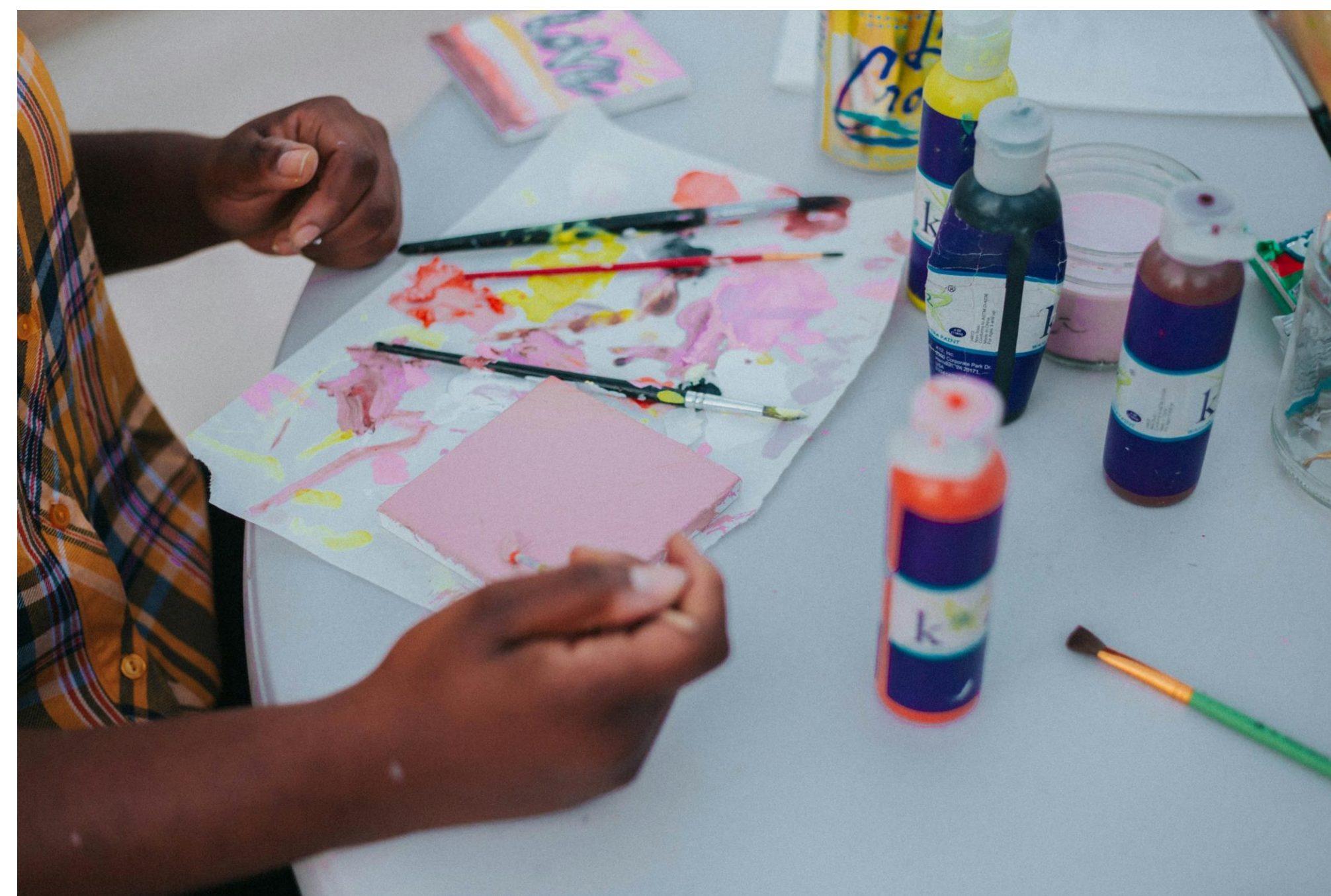

Foto: Life Pacific College, San Dimas, US, Unsplash License

Samlet sett

- En stor flora av prosjekter og arbeidsmåter
 - Størrelse
 - Ambisjonsnivå
 - Målgrupper
 - Arbeidsmetoder
 - Målsettinger
- Ulike samarbeidskonstellasjoner

Samarbeid frivillige aktører — kommunal tjenester

- Behovene kan være annerledes enn «standardkunden»
- Samarbeid på tvers: utnytte styrkene hos hverandre
- Tar tid å bygge opp (og kan være vanskelig)
- Personlige relasjoner er viktige

Medvirkning fra dem det gjelder

- Medvirkning: viktig element i arbeidet med barn og unge
- Forventet å finne det også i prosjektene
- Involvering på individnivå (medvirkning i egen sak)
- Overraskende lite systematisert medvirkning på organisasjonsnivå
- Legitimitet, tillit og treffsikkerhet

Bonding og bridging (samhørighet og brobygging)

Bilde fra ChatGPT

Putnam, 2000

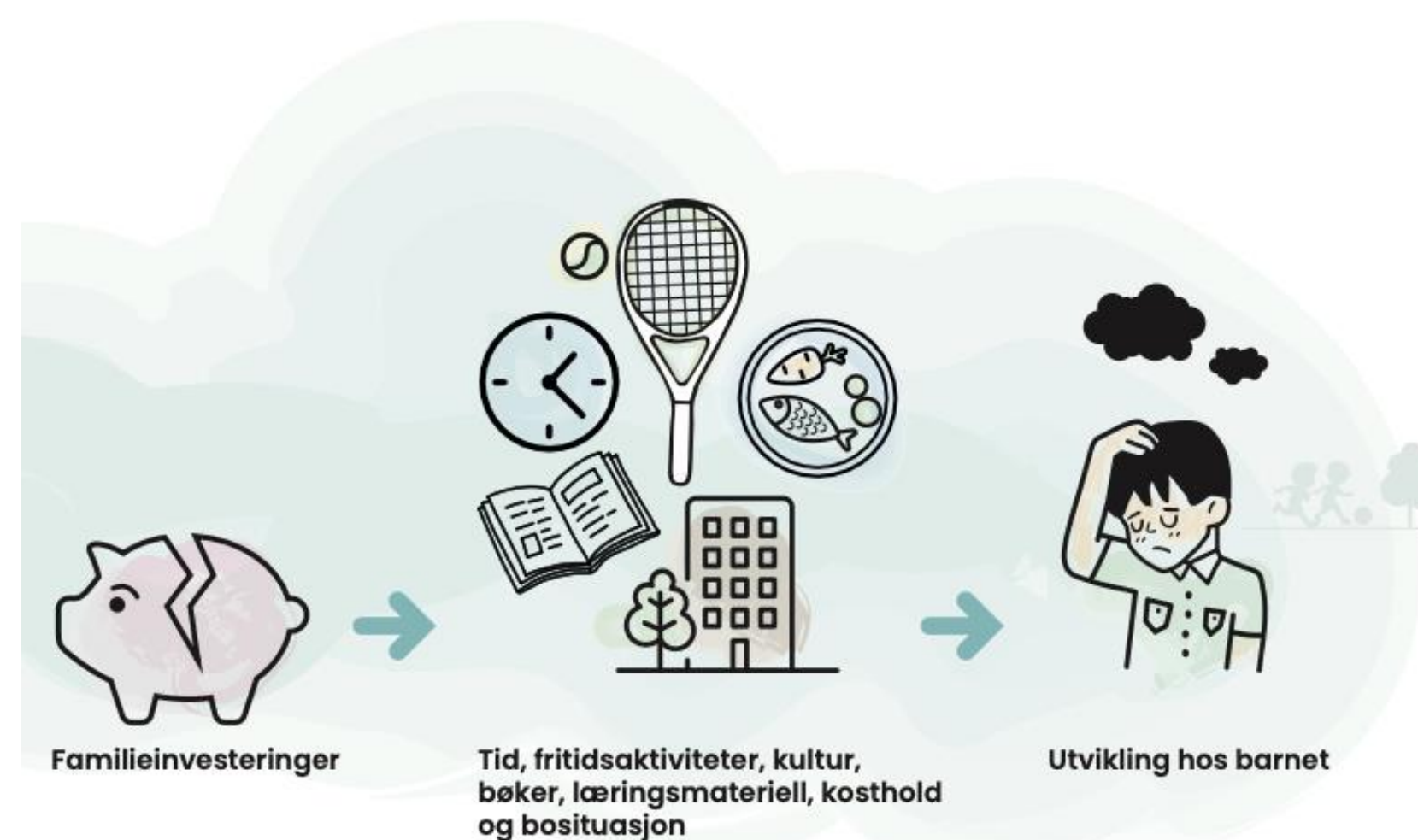
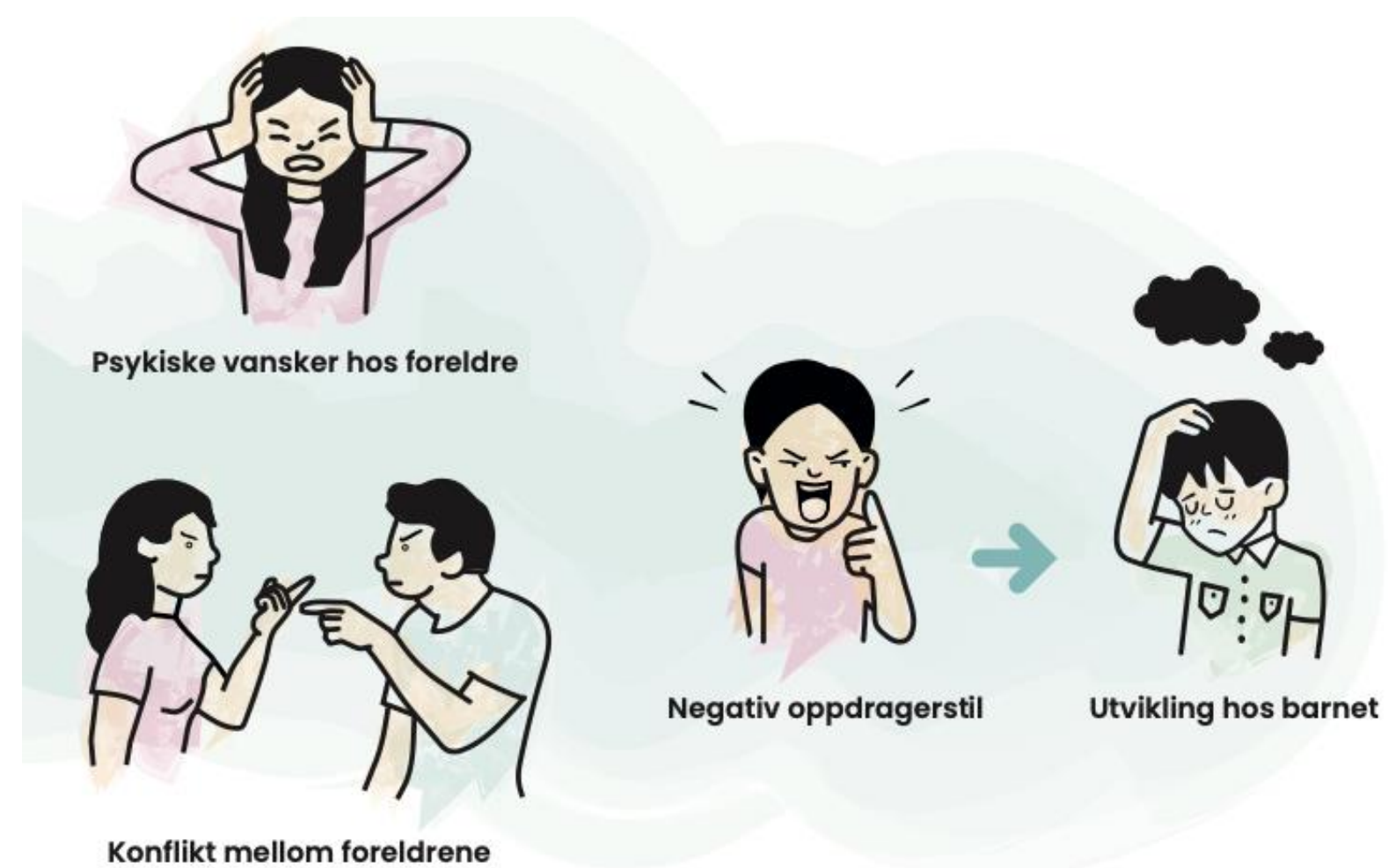
Bonding – bygge relasjoner innad i grupper

Bridging – bygge relasjoner mellom grupper

Familiestress og investering i barn og unges utvikling

Kilde: Helsedirektoratet 12/2015

Læringspunkter

- Bygg opp under samarbeidet
- Bygg ut samarbeidet på tvers
- Ta vare på ildsjeler
- Samarbeidsrelasjoner er personlige
- «Mere penger» eller «bedre penger»?
- Skape sammenhenger og bygge broer

Tormod Bøe

Tormod.boe@uib.no

Ingrid Kvestad

inkv@norcereseach.no

Terje Olsen

terje.olsen@fafo.no

fafo.no